

Izveštaj o radu Srpskog sociološkog društva za 2024. godinu

1. Uvod

Srpsko sociološko društvo (SSD) je tokom 2024. godine nastavilo sa radom na ostvarivanju svojih osnovnih ciljeva, koji obuhvataju unapređenje sociološke nauke, podsticanje istraživačkog rada, promociju sociološke misli i unapređenje obrazovanja u oblasti sociologije. Ovaj izveštaj pruža pregled ključnih aktivnosti Društva tokom 2024. godine, uključujući organizaciju naučnih skupova, takmičenja, dodelu nagrada, objavljivanje stručnih publikacija, kao i druge značajne inicijative koje su doprinele razvoju sociološke zajednice u Srbiji.

2. Konkursi

Srpsko sociološko društvo je u januaru 2024. godine apliciralo na konkurs Ministarstva nauke tehnološkog razvoja i inovacija. SSD je u okviru Javnog poziva za učešće u sredstvima Ministarstva nauke, tehnološkog razvoja i inovacija u 2024. godini, apliciralo za sufinansiranje sledećih aktivnosti: sufinansiranje izdavanja naučnih časopisa u Republici Srbiji (časopis Sociološki pregled), sufinansiranje održavanja naučnih skupova u Republici Srbiji i sufinansiranje kolektivnih članarina u međunarodnim naučnim udruženjima/organizacijama (članarina u ISA).

Sva namenska sredstva dobijena na konkursu realizovana su u skladu sa potpisanim ugovorima sa Ministarstvom nauke, tehnološkog razvoja i inovacija. Izveštaji sa kompletnom finansijskom dokumentacijom su dostavljeni ministarstvu u predviđenom roku.

3. Konferencije

U 2024. godini Srpsko sociološko društvo je, u saradnji sa Fakultetom bezbednosti Univerziteta u Beogradu i Institutom za političke studije iz Beograda, planiralo održavanje međunarodne naučne konferencije „Aktuelno stanje savremenog društva: regionalni sukobi i globalni poredak“. Konferencija je trebalo da bude održana u Beogradu, u prostorijama Rektorata Beogradskog univerziteta 13. i 14. decembra 2024. godine, ali je zbog studentske blokade koja je počela krajem novembra 2024. odložena. S obzirom da je blokada nastavljena i početkom 2025. godine, predsedništvo SSD je, u saradnji sa predsednikom i pojedinim članovima Programskog odbora konferencije pokušalo da pronađe alternativni prostor i termin za održavanje konferencije, ali se u tome nije uspeklo do kraja marta 2025. godine. Nakon toga, predsednik PO prof. dr Vladimir Cvetković i predsednik SSD prof. dr Žolt Lazar dogovorili su se da se odustane od konferencije i da se, umesto toga, objavi tematski zbornik koji bi sadržao radove prijavljene za konferenciju. Zbornik bi se realizovao kao zajedničko izdanje Srpskog sociološkog društva, Fakulteta bezbednosti Univerziteta u Beogradu i Instituta za političke studije iz Beograda.

4. Takmičenja

Srpsko sociološko društvo nastavlja sa tradicijom organizovanja takmičenja za učenike srednjih škola, sa ciljem popularizacije sociologije i podsticanja kritičkog mišljenja među mladima.

- Republičko takmičenje iz sociologije održano je 16. marta 2024. godine u Svilajncu, sa temom „Društvo i digitalne tehnologije“. Na takmičenju je učestvovalo 12 učenika koji su osvojili prva mesta na regionalnim takmičenjima. Prvo mesto osvojila je učenica Dunja Mitić, Stručna škola „Sveti Sava“, Bujanovac sa radom „Mladi i digitalni moloh: ugrožena ili nova društvenost“; Mentor: prof. Petar Manasijević. Takmičenje je bilo odlično organizovano, a posebnu zahvalnost dugujemo direktorki Slađani Stojanović, profesorki sociologije Mileni Milanković i zaposlenima u Srednjoj školi „Svilajnac“ u Svilajncu;
- Koordinator takmičenja odredili su temu za takmičenje u 2025. godini: „Izazovi savremene porodice“. Rok za prijavu radova bio je 31. decembar 2024. godine. Ovo takmičenje ima za cilj podsticanje mladih na promišljanje o transformaciji porodičnih odnosa u savremenom društvu;
- Na molbu Ministarstva prosvete, finale regionalnih takmičenja pomeren je na 9. mart 2025. godine, čime je obezbeđen dodatni vremenski period za pripremu učenika.

5. Nagrade

Tokom 2024. godine, Srpsko sociološko društvo je dodelilo tradicionalne nagrade:

- Nagrada „Radomir Lukić“ za životno delo dodeljena je prof. dr Draganu Kokoviću, redovnom profesoru Filozofskog fakulteta u Novom Sadu u penziji;
- Nagrada „Vojin Milić“, za najbolju knjigu domaćeg autora iz oblasti sociologije objavljenu u 2023. godini, dodeljena je Dragoljubu B. Đorđeviću za knjigu „Lift nije igračka: Sociološka kazivanja o liftu (u, ispred, iza i oko njega)“;
- Nagrada SSD za najbolju doktorsku disertaciju dodeljena je dr Snežani Popić za odbranjenu doktorsku disertaciju „(De)konstrukcija kolektivnog identiteta na Kosovu i Metohiji“.

6. Publikacije

Časopis SSD Sociološki pregled je redovno izlazio i do kraja 2024. godine su objavljena sva četiri broja. Izveštaj o radu redakcije časopisa podneće glavni urednik časopisa.

Srpsko sociološko društvo je tokom 2024. godine objavilo zbornik radova „Regional Development, Identities and Democratic Integration“. Zbornik sadrži radove sa međunarodne konferencije održane 2023. godine u Nišu i predstavlja dragocen doprinos sociološkoj nauci, pružajući uvide u procese regionalnog razvoja i identitetskih politika.

7. Redovne aktivnosti

- Ažuriran je kalendar takmičenja za školsku 2023/2024. godinu, uključujući i takmičenje iz sociologije, čime je omogućena pravovremena priprema učenika i mentora;
- Objavljeno je obaveštenje o uplati članarine za 2024. godinu, uz podsećanje članova na značaj njihovog doprinosa radu Društva;
- Predloženi kandidati SSD za članove Nacionalnog prosvetnog saveta. Na osnovu dopisa Ministarstva prosvete od 14.02.2024. godine u vezi zahteva za dostavljanje liste kandidata za članove Nacionalnog prosvetnog saveta, Srpsko sociološko društvo je predložilo listu kandidata za predstavnika SSD u Nacionalnom prosvetnom savetu;

- SSD uputilo dopis Univerzitetu u Beogradu, Medicinskom fakultetu u Beogradu, Nacionalnom akreditacionom telu i Ministarstvu prosvete Republike Srbije sa predmetom: Stav SSD u vezi sa kršenjem principa kompetencije u okviru nastave koja se izvodi na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu: IAS medicine (predmet: Medicina i društvo – medicinska sociologija, 1 godina) i OAS – Sestrinstvo (predmet: Medicinska sociologija, 1 godina);
- Dopis dr Radivoju Stojkoviću, predsedniku Nacionalnog prosvetnog saveta, i Snežani Kuzmanović, profesorki sociologije u Prvoj beogradskoj gimnaziji. Na osnovu dopisa dr Radivoja Stojkovića, predsednika Nacionalnog prosvetnog saveta, i Snežane Kuzmanović, profesorke sociologije u Prvoj beogradskoj gimnaziji, Srpsko sociološko društvo je uputilo odgovore na dopise;
- Dopis ISA. SSD je uputio dopis Geoffrey Pleyers, President of the International Sociological Association, u kome oštro protestuje zbog objavljivanja znaka „Kosova“ u ISAGRAM-u, broj 228, maj 2024, u okviru rubrike koja sadrži raspored naučnih socioloških konferencija;
- Izabrani su organi i novo rukovodstvo Ogranka SSD za Kosovo i Metohiju. Za novu predsednicu Ogranka SSD za KiM izabrana je doc. dr Snežana Popić, dok je za sekretara imenovana asist. mrsr Teodora Jakšić. Osnovan je i Sociološki klub iz Kosovske Mitrovice, s ciljem jačanja sociološke debate i popularizacije sociološke nauke.
- Obeleženo je 50 godina sociologije na Filozofskom fakultetu u Kosovskoj Mitrovici kroz promocije knjiga i osnivanje Sociološkog kluba, što predstavlja značajan doprinos razvoju sociološke zajednice na ovom prostoru.
- Završni račun SSD predat Agenciji za privredne registre u predviđenom roku.

8. Ostale aktivnosti

Pored navedenih, Srpsko sociološko društvo je realizovalo i druge aktivnosti koje su doprinele razvoju sociološke zajednice:

- Tribine i promocije knjiga:
 1. Tribina o knjizi Leslija Sklera pod nazivom „Projekat ikona: arhitektura, gradovi i kapitalistička globalizacija“, sa govornicima prof. dr Vladimirom Vuletićem i doc. dr Branislavom Vučković;
 2. Tribina pod nazivom „Kultura poništavanja/Cancel culture“, sa govornicima prof. dr Slobodanom Antonićem i doc. dr Branislavom Vučković;
 3. Promocija knjige „Mislikon: socio-kulturološke refleksije“, prof. dr Zorana Nedeljkovića;
 4. Promocija knjige „Od zaštitnika do štićenika“, prof. dr Olivera Marković Savić;
 5. Razgovor o knjizi „Neoliberalna kultura sopstva: konstrukcija subjektivnosti u savremenim priručnicima za samopomoć“, dr Milana Uroševića, u organizaciji Sociološkog kluba Beograd;
 6. Tribina „Iz ugla osobe sa invaliditetom“, u organizaciji Novosadskog sociološkog kluba i Odseka za sociologiju Filozofskog fakulteta u Novom Sadu;
 7. Razgovor o knjizi „O starenju: da li je demografija sudbina?“, prof. dr Mirjane Bobić, u organizaciji Sociološkog kluba Beograd.

9. Zaključak

Tokom 2024. godine, Srpsko sociološko društvo je potvrdilo svoju posvećenost promovisanju socioloških istraživanja, obrazovanja i javne rasprave o društvenim pitanjima. Kroz uspešnu organizaciju konferencija, takmičenja, dodelu nagrada i objavljivanje stručnih publikacija, Društvo je nastavilo da pruža značajan doprinos unapređenju sociološke nauke i obrazovanja u Srbiji.

Planovi za narednu godinu ukazuju na nastavak ove važne misije, sa posebnim fokusom na aktuelne društvene teme, jačanje međunarodne saradnje i unapređenje dijaloga o ključnim društvenim izazovima.